

Avdelningen för energiberedskap
Enheten för tillsyn försörjningstrygghet
nis@energimyndigheten.se

Intern informationsklass: K2

Beslut om sanktion

Beslut

Statens energimyndighet (Energimyndigheten) beslutar att [REDACTED]
[REDACTED] (Bolaget) ska betala en sanktionsavgift om
1 109 000 svenska kronor.

Bakgrund

Tillsyn 2022

Bolaget har under år 2022 omfattats av Energimyndighetens tillsyn av anmälningsskyldigheten enligt NIS-regleringen. Efter ett första brevutskick inkom bolaget med en anmälan [REDACTED]

Energimyndigheten skickade därefter ut kompletterande frågor till bolaget. Bolaget inkom inte med svar på frågorna. Efter kontakt med bolagets kontaktperson skickades de kompletterande frågorna ut ytterligare en gång. Bolaget har ännu inte inkommit med svar på de kompletterande frågorna. Energimyndigheten valde därför att ta med bolaget i den planerade tillsynen för år 2023.

Tillsyn 2023

Den 24 augusti 2023 skickade Energimyndigheten en begäran till bolaget via brev om att inkomma med bolagets identifiering av nätverk och informationssystem, riskanalys samt åtgärdsplan enligt STEMFS 2021:3 senast den 14 september 2023. Vid samma tillfälle skickade Energimyndigheten ett mejl till bolaget för att uppmärksamma att en försändelse skickats till bolaget.

Efter begäran beviljade Energimyndigheten den 14 september 2023 anstånd till den 21 september 2023. Bolaget inkom den 25 september 2023 med en riskanalys, [REDACTED]

Energimyndigheten skickade kompletterande frågor avseende de inkomna uppgifterna till bolaget den 17 oktober 2023. Den 24 oktober 2023 påminde Energimyndigheten bolaget om frågorna.

Energimyndigheten skickade den 7 november 2023 de kompletterande frågorna på nytt. Bolaget beviljades i samband med det förlängd svarstid till den 14 november 2023. Svar inkom den 14 november 2023.

Tillämpliga bestämmelser för tillsynen

Energimyndigheten är tillsynsmyndighet inom energisektorn för lag (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS-lagen) med tillhörande förordning och föreskrifter (NIS-regleringen).

NIS-lagen

23 § Leverantörer av samhällsviktiga tjänster ska utan dröjsmål anmäla sig till tillsynsmyndigheten. Av en anmälan ska det framgå om leverantören tillhandahåller en samhällsviktig tjänst i två eller flera medlemsstater inom Europeiska unionen.

24 § Den som står under tillsyn ska på begäran tillhandahålla tillsynsmyndigheten den information som behövs för tillsynen.

29 § Tillsynsmyndigheten ska ta ut en sanktionsavgift av den som underlåter att
1. göra en anmälan till tillsynsmyndigheten enligt 23 § eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till den paragrafen,
2. vidta säkerhetsåtgärder enligt någon av 12–16 §§ eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till de paragraferna, eller
3. rapportera incidenter enligt 18 eller 19 § eller enligt föreskrifter som har meddelats i anslutning till de paragraferna.

30 § En sanktionsavgift ska bestämmas till lägst 5 000 kronor och högst 10 000 000 kronor.

31 § När sanktionsavgiftens storlek bestäms ska särskild hänsyn tas till den skada eller risk för skada som uppstått till följd av överträdelsen, om leverantören tidigare har begått en överträdelse och de kostnader som leverantören har undvikit till följd av överträdelsen.

32 § En sanktionsavgift får efterges helt eller delvis om överträdelsen är ringa eller ursäktlig eller om det annars med hänsyn till omständigheterna skulle vara oskäligt att ta ut avgiften.

34 § En sanktionsavgift får endast beslutas om den som avgiften ska tas ut av har fått tillfälle att yttra sig inom två år från det att överträdelsen ägde rum.

Ett beslut om sanktionsavgift ska delges.

MSBFS 2021:9

3 kap. 1 § Med samhällsviktiga tjänster rörande el där incidenter skulle medföra en betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten avses 4. elproduktion som är direkt, eller via produktionsnät, ansluten till transmissions- eller regionnät med undantag för industriellt mottryck eller annan elproduktion direkt ansluten till industri, om a. installerad effekt i en sammanhållen produktionsanläggning överstiger 30 MW, eller b. avtalet om leverans även omfattar stödtjänster för balansering samt icke-frekvensrelaterade stödtjänster, eller

STEMFS 2021:3

1 kap. 2 § Dessa föreskrifter avser en leverantörs nätverk och informationssystem som leverantören använder för att tillhandahålla samhällsviktiga tjänster.

För att identifiera vilka nätverk och informationssystem som leverantören använder för att tillhandahålla samhällsviktiga tjänster ska leverantören analysera sina nätverk och informationssystem. Om leverantören anlitar underleverantör för att stödja tillhandahållandet av de samhällsviktiga tjänsterna ska dessa nätverk och informationssystem omfattas av leverantörens analys.

Leverantören ska dokumentera den analysmetod som används enligt andra stycket liksom resultatet av analysen.

2 kap. 1 § Enligt 12 § lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster ska leverantörer göra en riskanalys som ska ligga till grund för val av säkerhetsåtgärder enligt 13 och 14 §§ samma lag. Riskanalysen ska omfatta de nätverk och informationssystem som identifierats genom den analysen som utförts enligt 1 kap. 2 §.

De risker som leverantören har identifierat i riskanalysen ska värderas utifrån riskernas sannolikhet och konsekvens, varvid varje risk ska tilldelas ett riskvärde.

Leverantören ska även bedöma hur de identifierade riskerna kan påverka leveransen av den samhällsviktiga tjänsten.

4 kap. 2 § Enligt 12 § lagen (2018:1174) om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster ska leverantören göra en riskanalys som ska ligga till grund för val av säkerhetsåtgärder. I riskanalysen ska det ingå en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska innehålla följande information avseende varje säkerhetsåtgärd som ingår i planen:

- 1. vilken risk säkerhetsåtgärden påverkar,*
- 2. vilket nätverk eller informationssystem som säkerhetsåtgärden ska införas inom,*

3. *person eller funktion hos leverantören som ansvarar för säkerhetsåtgärden,*
4. *planerad tidsram för införande av säkerhetsåtgärden,*
5. *säkerhetsåtgärdens påverkan på riskens sannolikhet eller konsekvens enligt den värdering som gjorts enligt 2 kap. 1 §, samt*
6. *riskvärde efter säkerhetsåtgärdens införande.*

Motivering till beslut

Bedömning av anmälningsskyldigheten

[REDACTED] Bolaget har inte svarat på frågan om från vilket datum det började omfattas av NIS-regleringen. Med stöd av allmänt tillgängliga uppgifter har Energimyndigheten haft skäl att anta att bolaget [REDACTED] i vart fall sedan [REDACTED]
[REDACTED]

Bedömning av identifiering

Bolaget har i det inskickade materialet identifierat vilka nätverk och informationssystem det anser sig använda för att tillhandahålla den samhällsviktiga tjänsten. Det framgår däremot inte vilken analysmetod som bolaget har använt sig av för att identifiera dessa nätverk och informationssystem. Energimyndigheten har vid två tillfällen bett bolaget att redogöra för sin analysmetod men bolaget har inte gjort det.

Bolaget har således inte visat att det har uppfyllt skyldigheten enligt 1 kap. 2 § STEMFS 2021:3 i dess helhet.

Bedömning av riskanalys

Bolaget har skickat in en riskanalys med utgångspunkt från de hot och händelser [REDACTED] som kan inträffa i de nätverk och informationssystem som det anser sig använda för att tillhandahålla den samhällsviktiga tjänsten. Hot och händelser i riskanalysen har värderats utifrån sannolikhet och konsekvens. Däremot har riskerna inte tilldelats ett riskvärde och det saknas en bedömning för hur riskerna påverkar leveransen av den samhällsviktiga tjänsten. Riskanalysen är således bristfällig.

Riskanalysen anges vara den [REDACTED] och är daterad [REDACTED] då tillsynsrendet inleddes. Det finns därmed goda skäl för Energimyndigheten att anta att det [REDACTED]

Bolaget har sammantaget inte visat att den uppfyllt skyldigheten enligt 2 kap. 1 § STEMFS 2021:3 i dess helhet.

Bedömning av åtgärdsplan

Bolaget har i sin riskanalys hänvisat till olika säkerhetsåtgärder kopplat till vissa risker.

För de åtgärder som angetts i riskanalysen framgår det inte inom vilket nätverk- eller informationssystem de införts. Det finns ingen utpekad ansvarig, ingen tidsram och inte heller någon bedömning av åtgärdens påverkan på konsekvens och sannolikhet eller på hur riskvärdet förändrats. Det saknas således en åtgärdsplan som krävs enligt 4 kap. 2 § STEMFS 2021:3. Bolaget har erbjudits ytterligare ett tillfälle att skicka in åtgärdsplanen men har inte gjort det.

Bolaget har således brutit i sin skyldighet enligt 4 kap. 2 § STEMFS 2021:3.

Sanktionsavgiftens storlek

När sanktionsavgiftens storlek bestäms bör hänsyn tas till alla relevanta omständigheter i varje enskilt fall.¹ Särskild hänsyn ska tas till den skada eller risk för skada som uppstått till följd av överträdelsen, om leverantören tidigare begått en överträdelse och de kostnader som leverantören undvikit.

Ytterligare omständigheter som kan vägas in när sanktionsavgiftens storlek beslutas är exempelvis hur länge överträdelsen pågått, bestämmelsens betydelse för tillsynsområdet och om aktören tidigare gjort sig skyldig till en överträdelse kan det vara aktuellt att beakta om överträdelserna är likartade samt den tid som gått mellan överträdelserna. Att aktören samarbetat med tillsynsmyndigheten för att komma till rätta med överträdelser kan vara en sådan omständighet som ska påverka beloppets storlek i mildrande riktning.²

Energimyndigheten har vid beräkning av sanktionsavgiften för sen anmälan beaktat överträdelsens längd.

Utöver sen anmälan så brister bolaget även i centrala bestämmelser i NIS-regleringen. Bolagets riskanalys är bristfällig och åtgärdsplanen saknas i sin helhet, det innebär en sårbarhet och risk för skada vilket är allvarligt. Avsaknaden av analysmetod när det gäller identifiering av nätverk och informationssystem innebär inte nödvändigtvis att fel system är identifierade men ökar risken. Det angivna påvisar en bristande koll på lagstiftningen och det systematiska arbetet.

Bolaget visar på en avsaknad av postrutiner och en bristfällig informationshantering vilket har försvårat kommunikeringen. Det har försummat att svara på utskick från Energimyndigheten, begärt anstånd flera gånger samt har inkommit med sena svar. Avgiftsskyldigheten i NIS-regleringen baserar sig på strikt ansvar, således är exempelvis tidsbrist eller bristande rutiner ingen ursäkt till bristande

---

¹ Prop. 2017/18:205 s. 71–72.

² Ibid.

efterlevnad. Det ovan angivna ger stöd för att bolaget i vart fall inte visat på en vilja att underlätta tillsynen eller komma till rätta med överträdelserna.

Samtliga överträdelser är förhållandevis långvariga eftersom de pågått sedan [redacted] Bolagets omsättning har i de senaste tre årsredovisningarna [redacted] Bolaget har undvikit kostnader genom att exempelvis inte ha resurssatt eller anställt kompetens för att ha ansvar för bolagets informationssäkerhet. Energimyndigheten anser inte att det föreligger några förmildrande omständigheter.

Vid en samlad bedömning beslutar Energimyndigheten att bolaget ska betala en sanktionsavgift om 1 109 000 svenska kronor för överträdelserna i STEMFS 2021:3 och sen anmälan.

Energimyndigheten finner inte att det finns några skäl till eftergift.

Upplysningar

Sanktionsavgiften faktureras av Energimyndigheten när beslutet har vunnit laga kraft.

Hur man överklagar

Se bilaga, så här gör du för att överklaga beslutet.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschefen Anders Wallinder. Föredragande har varit handläggaren Kristin Willamo. Utöver har enhetscheferna Titti Norlin, Karl Björklund, Anna Karphammar, Andreas Hornwall samt handläggarna Jasmina Cohodarevic och Jessica Eriksson deltagit.

Anders Wallinder

Kristin Willamo

Beslutet har undertecknats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilaga – Så här gör du för att överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med beslutet kan du överklaga det till Förvaltningsrätten i Linköping. Överklagandet ska vara skriftligt.

Senaste dag för att överklaga

Inom tre (3) veckor från den dag då du tog emot beslutet måste ditt överklagande ha kommit in till Statens energimyndighet (Energimyndigheten).

I ditt överklagande ska du

- 1 Tala om vilket beslut du överklagar genom att ange ärendets diarienummer,
- 2 redogöra för vad du tycker är fel i beslutet, varför du vill att beslutet ska ändras och på vilket sätt du vill att beslutet ändras,
- 3 om du hänvisar till handlingar eller uppgifter behöver du bifoga dessa handlingar till ditt överklagande,
- 4 uppgi dina kontaktuppgifter så att förvaltningsrätten kan nå dig: namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.

Om du anlitar ett ombud ska fullmakt för ombudet bifogas överklagandet. En sådan fullmakt ska innehålla uppgift om ombudets namn och kontaktuppgifter samt uppdragets omfattning. Om ombudet får sätta någon annan i sitt ställe, ska även detta framgå av fullmakten.

Vem tar emot överklagandet?

Du ska skriva att du vill överklaga beslutet till Förvaltningsrätten i Linköping, men du ska ändå skicka överklagandet till Energimyndigheten.

E-postadress

registrator@energimyndigheten.se

Postadress

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Vad händer sedan?

Energimyndigheten prövar först om ditt överklagande har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent kan överklagandet avvisas. Annars överlämnar Energimyndigheten överklagandet och övriga handlingar i ärendet till Förvaltningsrätten i Linköping som prövar överklagandet. I vissa fall kan Energimyndigheten själv ompröva det överklagade beslutet men överklagandet kommer fortfarande att överlämnas till Förvaltningsrätten i Linköping.